

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2022

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše telele (30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana (20)

2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo ya Sepedi.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša nako ya gago ka tsela ye:
- KAROLO YA A: Metsotso ye 80
KAROLO YA B: Metsotso ye 40
KAROLO YA C: Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Hlogo ga se ya swanela go balwa ge go dirwa palo ya mantšu.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 250 le 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

- 1.1 Ba tla ba mmetha hle! **[50]**
- 1.2 Letšatši la phatlalatšo ya dipoelo tša marematlou. **[50]**
- 1.3 Ka tsela yeo bagwera ba ka ba ntahleditšego ka gona nakong ye. **[50]**
- 1.4 Moahlodimogolo wa mosadi a ka namolela naga mathateng a yona. **[50]**
- 1.5 Go bušetšwa ga barutwana ka moka ka nako e tee morago ga Covid-19 dikolong, ke kgato ye botse go Kgoro ya Thuto. **[50]**
- 1.6 Dipoelo tša barutwana ba marematlou ba metsesetoropong le ba metsemagaeng ga di gate ka mošito o tee. **[50]**

Lebeledišiša diswantšho tše gomme o ngwale taodišo ka se SE TEE sa tšona. Diswantšho tše di ka tsoša maikutlo goba boikgopolelo bjo bo itšego.

ELA HLOKO: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho seo o se kgethilego.

1.7

[Mothopo: Inthanete]

[50]

1.8

[Mothopo: Inthanete]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA/SETLWAEDI

O fetša go hwetša dipoelo tša marematlou gomme o tšweletše ka dihlora go ya le ka mo o bego o sa gopola/nagana ka gona.

Ngwalela rakgadi wa gago Mahlodi yo a sa dulego le wena lengwalo go mo tsebiša ditaba tše bose tše.

[30]**2.2 TŠA BOPHELO BJA MOHU**

Moagišane wa lena Mna Matlala yo e bego e le morutiši o hlokofetše. Yena e be e le monna wa go hlomphega motseng wa geno e bile a šomela setšhaba ka botshepegi.

Bjalo ka ge ba lapa ba hlakahlakane, ba go kgopetše gore o ba ngwalele tša bophelo bja mohu. Dira bjalo.

[30]**2.3 POLELO**

Morutwana wa sekolo sa geno o tšweletše phadišanong ya tša mahlale gomme o ya go emela sekolo sa geno Profenseng ya geno. Bjalo ka sekolo le beakantše go mo direla moletlwana wo go wona o tlo fago polelo ya go mo lebogiša.

Ngwala polelo ye o tlo e fago letšatšing leo ka botlalo.

[30]**2.4 DITSHWAYATSHWAYO**

Ke ngwaga wo mofsa wa 2022 wa dithuto gomme go na le puku yeo Kgoro ya Thuto e le kgethetšego go e bala.

Swayaswaya ka leina le diteng tša puku yeo.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 KARATA YA MEMO/TALETŠO

Mmane wa gago Modipadi o na le leseana la dikgwedi tše tharo. Bjalo wena le mmame wa gago le gopotše gore ngwana a ntšhwe ka ntlong go ya ka tumelo ya lena.

Thala karata ya go laletša meloko le metswalle gore ba tle ba keteke le lena moletlwana wo.

[20]**3.2 MOLAETŠA WO MOKOPANA (SMS)**

Wena le mogwera wa gago Mosepedi le itokišetša go ya Kapa beke ye e tlogo, bjale ga se la fetša ka dipeakanyo/dithulaganyo tša leeto la lena go fihla mafelelong.

Mo ngwalele molaetša wo mokopana go mo tsebiša ka ditokišetšo tša mafelelo.

[20]**3.3 DITAELO**

Kgweding ya go feta nna le moratho waka re be re laleditšwe moletlong wa ge Mokgekolo Hunadi a fetša mengwaga ye 101. Re ipshinne ka dijo tša go fapana bjalo ka dikuku gomme moratho wa ka o be a itatswa menwana le melomo a sa fetše, bjale o nyaka go rutwa go paka dikuku tša *diskonse*.

Mo rute magato ka moka ao a swanetšwego go a latela.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA C:****20****PALOMOKA YA TLHAHLOBO:****100**